

Sygn. akt IV U 323/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 czerwca 2013r.

Sąd Okręgowy w Elblągu Wydział IV Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Tomasz Koronowski

Protokolant: st. sekr. sądowy Anna Tomaszewska

po rozpoznaniu w dniu 12 czerwca 2013r. w Elblągu na rozprawie

sprawy z odwołania E. Ć.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w E.

z dnia (...). znak: (...)

o emeryturę

oddala odwołanie.

Sygn. akt IV U 323/13

UZASADNIENIE

Skarżąca E. Ć. wniosła odwołanie od decyzji pozwanego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w E. z dnia (...), znak (...), odmawiającej jej prawa do emerytury. Skarżąca kwestionowała ustalenie przez skarżącego, że nie legitymuje się ona wymaganym ogólnym stażem pracy oraz że nie pracowała ona w warunkach szczególnych.

Pozwany w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie, powołując się na art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2009r., Nr. 153 poz. 1227 ze zmianami, powoływanej dalej jako „ustawa emerytalna”) oraz na rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8 poz. 43 ze zmianami) wskazując, że skarżąca nie udowodniła, iż legitymuje się okresem składkowym i nieskładkowym na dzień 1 stycznia 1999r. w wymiarze co najmniej 20 lat oraz że nie wykazała, aby pracowała w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze.

W toku postępowania wnioskodawczyni złożyła świadectwo datowane na dzień 27 października 1994r. wykonywania prac w szczególnych warunkach w okresie od dnia 1 września 1975r. do dnia 2 maja 1989r. na stanowisku tapicera meblowego przy klejeniu formatek tapicerskich. Organ rentowy zakwestionował to świadectwo wskazując, że powołano w nim nieaktualne przepisy resortowe, a wymienione w nim stanowisko nie występuje we właściwej uchwale Zarządu (...) Związku (...). Również już w toku postępowania stało się bezsporne, że ogólny staż skarżącej na dzień 1 stycznia 1999r. jest nie krótszy niż wymagane 20 lat.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Skarżąca urodziła się w dniu (...) zatem w dniu (...) ukończyła 55 lat.

W okresach od dnia 1 września 1972r. do dnia 31 sierpnia 1975r. i od dnia 3 maja 1990r. do dnia 31 października 1990r. pracowała w (...) Spółdzielni (...) w (...) na stanowisku kelnera, bufetowej – kierownika zakładu gastronomicznego i kierownika sklepu.

(bezsporne, ponadto świadectwa pracy w aktach ZUS)

W okresie od dnia 1 września 1975r. do dnia 2 czerwca 1990r. zatrudniona była w pełnym wymiarze czasu pracy w Usługowo (...) w (...) jako tapicer, gdzie zajmowała się klejeniem formatek tapicerskich do dostarczonych jej gotowych drewnianych stelaży mebli, głównie foteli i taboretów, następnie ich objaniem materiałem obiciowym i pakowaniem gotowych mebli.

(bezsporne, ponadto świadectwa pracy w aktach ZUS i wyjaśnienia skarżącej od min 2:52 do 5:15)

W okresie od dnia 1 grudnia 1990r. do dnia 6 maja 1991r. wnioskodawczyni pracowała jako tapicer w Zakładzie Produkcji i Usług (...) w (...), następnie, tj. od dnia 7 maja 1991r. do dnia 7 marca 1992r. w ZOZ w (...) jako salowa.

Kolejne zatrudnienie skarżącej to praca w Przedsiębiorstwie (...) w (...) na stanowisku szwaczki w okresie od dnia 9 listopada do dnia 15 grudnia 1992r.

W dniach od 1 lutego do 29 lipca 1996r. i od dnia 29 lipca 1997r. do dnia 30 sierpnia 1998r. wnioskodawczyni pracowała jako szwacz cholewek w zakładzie (...).

Innych okresów zatrudnienia skarżącej do dnia 1 stycznia 1999r. nie było.

Wnioskodawczyni nie korzystała z urlopów wychowawczych, korzystała natomiast trzykrotnie z urlopów macierzyńskich.

(bezsporne, ponadto świadectwa pracy w aktach ZUS)

Sąd zważył, co następuje:

W ocenie Sądu odwołanie skarżącej nie zasługiwało na uwzględnienie.

W pierwszym rzędzie należy wyjaśnić, że stan faktyczny sprawy w zakresie niezbędnym dla rozstrzygnięcia był bezsporny, jako że treść przedłożonych Sądowi dokumentów nie była kwestionowana przez organ rentowy, poza wprawdzie świadectwem pracy w warunkach szczególnych, jednak przy tym pozwany nie przeczył wyjaśnieniom wnioskodawczyni co do rodzaju świadczonej przez nią pracy, w szczególności w czasie najdłuższego okresu zatrudnienia, tj. w Usługowo (...) w (...) jako tapicer. Ponieważ dla rozpoznania odwołania wnioskodawczyni wystarczająca była ocena tego właśnie okresu jej zatrudnienia, na podstawie art. 227 kpc oddalono jako nieprzydatny dla rozstrzygnięcia wniosek skarżącej o przesłuchanie świadków odnośnie okresu zatrudnienia u M. B..

Odnośnie oceny prawnej odwołania należy wyjaśnić, że z art. 184 ustawy emerytalnej wynika, iż ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli po pierwsze okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz po drugie okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27, tj. w niniejszej sprawie wynoszący 20 lat. Przy tym emerytura taka przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu. Stosownie do powołanego w części wstępnej uzasadnienia §4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. pracownik, który wykonywał pracę w szczególnych warunkach wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: osiągnął wiek emerytalny wynoszący 55 lat dla kobiety oraz ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Zgodnie z § 2 ust. 1 tego rozporządzenia, okresami pracy

uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku.

Skarżąca bezspornie spełnia kryterium wymaganego na dzień 1 stycznia 1999r. okresu 20 lat ubezpieczenia, skończyła 55 lat i nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego.

Kwestią sporną w sprawie była okoliczność wykonywania przez wnioskodawczynię pracy w szczególnych warunkach w okresie zatrudnienia w Usługowo (...) w (...). Ustalenie, że praca ta nie była pracą w warunkach szczególnych, eliminowało potrzebę oceny pod tym kątem pozostałych okresów zatrudnienia, gdyż były one łącznie krótsze, niż wymagane 15 lat.

Trzeba wyjaśnić, że wprawdzie skarżąca przedłożyła świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych, a zgodnie z § 2 ust. 2 powoływanego wcześniej rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. okresy pracy m.in. w takich warunkach stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w odpowiednim świadectwie, jednak świadectwo takie bądź jego brak nie jest jednak bezwzględną przesłanką ani do zaliczenia, ani do niezaliczenia danej pracy jako wykonywanej w szczególnych warunkach. Decydujące znaczenie ma zawsze fakt rzeczywistego wykonywania pracy w szczególnych warunkach, stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Skoro art. 184 ust. 1 ustawy emerytalnej odwołuje się do przepisów dotychczasowych, to trzeba też wyjaśnić, że obowiązujące w tym zakresie i przywoływane już kilkakrotnie rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. wydane zostało w oparciu o delegację z art. 55 ustawy z dnia 14 grudnia 1982r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz. U. Nr 40, poz. 267 ze zmianami), w którym Radzie Ministrów powierzono w szczególności określenie rodzaju prac lub stanowisk pracy oraz warunków, na podstawie których osobom m.in. zatrudnionym w szczególnych warunkach przysługuje prawo do emerytury w niższym wieku. Wprawdzie wobec tego za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników stale zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia (art. 53 ust. 2 tej samej ustawy z dnia 14 grudnia 1982r. i tożsama regulacja w obecnie obowiązującym art. 32 ust. 2 ustawy emerytalnej), jednak jednocześnie tylko tych pracowników, którzy wykonują rodzaj prac lub zajmują stanowiska pracy określone w przywołanym wyżej rozporządzeniu z dnia 7 lutego 1983r. W wykazie A, stanowiącym załącznik do tego rozporządzenia, znajduje się przywołany w zakwestionowanym przez pozwanego świadectwie wykonywania pracy w warunkach szczególnych dział VII „W przemyśle lekkim”, gdzie pod poz. 6. wymienia się prace na oddziałach płyt i kształtek tapicerskich oraz impregnację wyrobów technicznych. W ocenie Sądu praca świadczona przez skarżącą w omawianym okresie nie była tego rodzaju pracą. Wskazuje na to uchwała Nr 80 Zarządu Centralnego Związku (...) z dnia 30 czerwca 1983r. w sprawie pracy wykonywanych w szczególnych warunkach w jednostkach organizacyjnych spółdzielczości pracy (Biuletyn (...) Nr 15-16 poz. 54 ze zmianami), wydana w oparciu o §1 ust. 2 rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983r., gdzie w przedmiotowej pozycji 6. działu VII nie wymienia się stanowiska tapicera, a stanowisko formowacza płyt i kształtek tapicerskich, a więc stanowisko pracownika zatrudnionego nie przy stosowaniu, a przy produkcji kształtek tapicerskich. Co więcej, praca skarżącej jako tapicera nie ograniczała się do ewentualnego montażu (klejenia) kształtek tapicerskich, ale polegała również na obijaniu mebli materiałem obiciowym (skajem) i pakowaniu gotowych wyrobów. Nawet więc jeśliby przyjąć, że skarżąca wykonywała pracę formowacza kształtek tapicerskich (jak jednak w ocenie Sądu nie było), to i tak nie mogłaby ona być uznana za wykonywaną w pełnym wymiarze czasu pracy.

W opisanej sytuacji nie było podstaw do przyjęcia, że wnioskodawczyni legitymuje się przesłanką 15 lat wykonywania pracy w szczególnych warunkach i tym samym prawo do emerytury nie mogło być jej przyznane. W tym stanie rzeczy, wobec braku podstaw do uwzględnienia odwołania, Sąd na podstawie art. 477¹⁴§ 1 kpc odwołanie to oddalił.